

POLSTAVČNA VEJICA

Nataša Logar

Uvod

Polstavek kot besedna zveza, nastala z zamenjavo osebne glagolske oblike z neosebno, povzroča pri zapisovanju vejic nemalo težav. Nejasnost se začne že pri opredelitvi polstavka, ki ga bodisi v *Slovenski slovnici* (Toporišič 2000) bodisi v *Slovenskem pravopisu* iz leta 2001 (v nadaljevanju SP 2001) določajo opredelitve kot:

Deležja, deležnike, nedoločnik, namenilnik in pridevnik *občutimo* kot polstavke načeloma le tedaj, kadar imajo ob sebi kako dopolnilo ali določilo (Toporišič 2000: 633; poud. N. L.).

Kadar je deležje golo, brez dopolnila, ob njem vejico pišemo, če ga *razumemo* kot polstavek, drugače pa ne (SP 2001: § 334; poud. N. L.).

»Občutenje« in »osebno razumevanje« polstavka gotovo nista merili, ki bi vodili v enotno rabo, uporabnik enega ali drugega priročnika pa si tudi z zgledi, kakršen je npr. *Slovenec mile ne ljubi matere, vanj upajoče*, ne more zares pomagati.

V prvem delu prispevka bomo v navezavi na Toporišičevo slovnico najprej kritično ocenili trenutno veljavno pravopisno pravilo o pisanju polstavčne vejice (SP 2001) in nato na tej podlagi opredelili polstavek, v drugem delu pa bomo pregledali sodobno rabo polstavčne vejice ter pokazali, iz česa bi bilo treba izhajati pri pripravi novega pravopisnega pravila v zvezi z njo.

1 Kaj je sploh polstavek

Po Toporišiču (2000: 632) je polstavek »tak del povedi (ali poved), ki mu je jedro neosebna glagolska oblika ali kak pridevnik ali samostalnik iz povedka. Razvezujemo jih navadno v odvisnike«. Tej opredelitvi nato v slovnici sledijo zgledi za deležijske, deležniške, nedoločniške, namenilniške, pridevniške in samostalniške polstavke ter premislek o »občutenosti polstavčnosti« (632–633).

Pravopisno pravilo o pisanju vejice pri polstavku je v tem, kaj je jedro polstavka, pa tudi po zgledih močno naslonjeno na pravkar omenjeno slovnično obravnavo polstavka, prim. prvi del pravila:

Vejica / Med polstavkom in drugim delom povedi

/Vejico pišemo/

Kadar je jedro polstavka deležje, deležnik, pridevnik, samostalnik:

Želeč jim lahko noč, so se poslovili. Prijazno meketaje vrh skale, sta kozi vabili ovce k sebi. – Slednjič ga je zavrnil, rekoč: "Kaj pa to tebi mar!" – Ne misleč na posledice, je vse povedal. – Hodil je po sobi, pogledujoč na vse strani. Pri teti sem prebil vsake počitnice, začeni od druge šole. – Slovenec mile ne ljubi matere, vanj upajoče. – Od doma se mi zdiš poslanka, nesoča mnog mi ljub pozdrav. – (Dokler ptič na drevju leta,) ga jed, v tičnici nastavljena, prijazno k sebi vabi. – Iz moje mladosti, vse polne ponižanja, se svetijo tiho tvoje oči. – Fant pa se je, velik navihanec, pri tem samo muzal. (SP 2001: § 333)

Uporabniku pravopisa je naloženo, da iz nabora zgledov sam razpozna, katero jedro polstavka ponazarja vsak zgled, zato bomo ta pristop uporabili tudi tu. Začeli bomo pri zadnjem.

1.1 Polstavki s samostalniškim jedrom

Po pravopisu sodeč, ima stavek *Fant pa se je, velik navihanec, pri tem samo muzal* v besedni zvezi *velik navihanec* polstavek s samostalniškim jedrom. Pred nadaljnjo obravnavo takih polstavkov je smiselno temu zgledu pridružiti še dva iz slovnice in enega iz *Enciklopedije slovenskega jezika* (Toporišič 1992: 191):

Ivan je, glavo pokonci, zrl nasprotniku v oči.

Sosedov sin, fant od fare, je pa res vzor mladeniča.

Živa resnica, bil sem tam.

Z dokajšnjo gotovostjo je mogoče najprej reči, da bi splošni uporabniki pri vseh navedenih zgledih vejice postavili pravilno, vendar ne zato, ker bi v njih prepoznali ali občutili polstavke, temveč zato, ker so samostalniške zveze v povedi vstavljene na mesta, kjer prekinjajo običajni besedni red. V resnici v teh treh povedih ne gre za polstavke, saj ne zadoščajo osnovnemu pravilu, tj. nastanku iz povedka stavka, vsaj če jim te pretvorbe ne vsiljujemo na silo. Vejice so v navedenih zgledih bodisi zaradi soledja (*Živa resnica, bil sem tam*), bodisi zaradi pristavka (*Sosedov sin, fant od fare, je pa res vzor mladeniča*; več o pristavku gl. v Logar Berginc 2009: 35–36; Lengar Verovnik 2012: 46–48; Lengar Verovnik 2013), bodisi zaradi vrivka (*Fant pa se je, velik navihanec, pri tem samo muzal*; *Ivan je, glavo pokonci, zrl nasprotniku v oči*; več o vrivku, vrinjenem stavku in medstavi gl. v Korošec 1998: 280–299; Logar Berginc 2009: 38–39).

1.2 Polstavki s pridevniškim in deležniškim jedrom

Sem sodijo pravopisni zgledi (gl. zgoraj) od predzadnjega *Iz moje mladosti* [...] do *Slovenec mile ne ljubi* [...]. Pravopisno pravilo (pa tudi slovnica) sicer loči med (a) polstavki s pridevniškim jedrom in (b) polstavki z deležniškim jedrom. Ker pa so zgledi nanizani skupaj, uporabnik ne ve, kateri ponazarjajo katerega, in četudi si bo vzel čas ter se trudil, da bi razbral razliko, bo na koncu nujno razočaran (sam nad sabo). Kakšna pa je razlika med zgledom [...] *pesmi, tebi v čast zložene, iz krajev niso* [...] in zgledom *Iz moje samotne, grenke mladosti, vse polne*

ponižanja, polne bridkosti, se svetijo tiho tvoje oči? Toporišič (2000: 632, 633) prvi zglede uvršča k deležniškemu polstavku, drugega pa k pridevniškemu. V resnici pa: če pustimo ob strani opisni deležnik na *-l*, ki se uporablja le pri tvorbi časov in naklonov (*sem pisal*), in tiste trpne deležnike na *-n/-t*, ki se uporabljajo v zloženih trpnih oblikah glagola (*knjiga je napisana*), vse druge oblike deležnika izražajo lastnost ali stanje in v stavku opravljajo pridevniško vlogo – so torej prilastki, npr. (če jih ponazorimo le z zgledi, v katerih so levo od odnosnice, vejica pri njih seveda ni aktualna): *sedeča ženska, bivši mož; poledenela cesta; napisana knjiga; podrta hiša* (prim. Toporišič 2000: 403–405). Ločevanje med polstavki z deležniškim jedrom in polstavki s pridevniškim jedrom je v pravopisnem pravilu o vejici tako povsem odveč – obenem pa s tem še nismo pri bistvu problema. Bistvo je drugje: pri zgledih od *Iz moje mladosti* [...] do *Slovenec mile ne ljubi* [...] sploh ne gre za polstavke, temveč za prilastke oz. vsaj polstavke, ki nastopajo v prilastkovi rabi na mestu desnega prilastka. Korošec (2002, 2003: 250–251) jih je izčrpno utemeljil kot polstavčne prilastke. Ti so vedno desno od samostalniške odnosnice, njihov začetek (in konec, če se poved še nadaljuje) pa zaznamuje vejica.

Pridevniškega in deležniškega polstavka torej ni. Tudi vsi drugi zgledi za pridevniški polstavek v slovnici (Toporišič 2000: 633) so namreč polstavčni prilastki, še celo zadnji, Prešernov, katerega prilastek je zaradi stilno zaznamovanega besednega reda sicer odmaknjen od odnosnice: *Soseska je, Marije službi vdana, v dno jezera vtopila boginjo Živo* (gl. tudi razlago pravopisnega zgleada *Dokler ptič na drevju leta* [...] v Korošec 2003: 251). Enako velja za deležniške polstavke v slovnici (Toporišič 2000: 632): ti so bodisi polstavčni prilastki, npr. *Kri, po Krajni, Korotani prelita, napolnila bi jezera*, bodisi levi pridevniški prilastki, npr. *Po končani peti šoli sem šel domov v Mengeš*.

S tem smo prvi del pravopisnega pravila zožili le na polstavke, ki imajo v jedru deležje. Preden pa se tem posvetimo podrobneje, si bomo ogledali še zadnji del pravila ter se opredelili do nedoločniških in namenilniških polstavkov.

1.3 Polstavki z nedoločniškim in namenilniškim jedrom

V slovnici so – kot smo že omenili – prikazani tako polstavki z nedoločniškim kot polstavki z namenilniškim jedrom, v SP 2001 pa le prvi:

Kadar nedoločniški polstavek lahko razvijemo v osebno glagolsko obliko, ga lahko ločimo z vejico ali pa ga pišemo brez nje: *Imel je željo postati zdravnik* (= Imel je željo, da bi postal zdravnik). – *Njegova želja je, postati zdravnik* in *Njegova želja je postati zdravnik*. – *Postati zdravnik, je njegova želja* in *Postati zdravnik je njegova želja*. [...] Če pa se nedoločniški polstavek rabi kot povedkovo določilo ali povedkov prilastek, se od sobesedila ne sme ločiti z vejico: *Ne moreš oditi kar tako*. – *Treba je pridno delati*. – *Začelo je močno snežiti*. – *Slišala je ptičko peti*. (SP 2001: § 337)

Žal so avtorji pravopisa tu ostali na pol poti in so se odrekli le namenilniškemu polstavkom (v slovnici je npr. zgled *In šel je boj bojvat brez upa zmage*), ko bi se lahko tudi nedoločniškimi. Če upoštevamo, (a) da je v prvem primeru zveza *postati zdravnik* tako ali tako prilastek (*želja postati zdravnik*), kar enako velja za njegovo (precej prisilno) pretvorbo (*želja, da bi postal*

zdravnik (ki je nato stavčni prilastek (ne odvisnik)), in (b) da nadaljnji štirje zgledi tako ali tako ponazarjajo zvezo *postati zdravnik* kot povedkovo določilo (pri njih pa, kot piše v pravilu le vrstico nižje, vejice ne pišemo), potem pravilo o vejici pri nedoločniških polstavkih – tako, kot je – pravzaprav zanika samo sebe. Zgledi kot *Sladko vince piti, to me veseli* so v resnici tisti, ki bi jih bilo dobro obravnavati v novem pravilu o nedoločniških polstavkih in vejici.¹

1.4 Polstavki z deležijskim jedrom

Iz prvega dela pravopisnega pravila so nam torej ostali le zgledi z deležijskimi polstavki:

Želeč jim lahko noč, so se poslovili. – Prijazno meketaje vrh skale, sta kozi vabili ovce k sebi. – Slednjič ga je zavrnil, rekoč: »Kaj pa to tebi mar!« – Ne misleč na posledice, je vse povedal. – Hodil je po sobi, pogledujoč na vse strani. – Pri teti sem prebil vsake počitnice, začeni od druge šole.

Vejično sta aktualni dve sodobni obliki deležij: deležje na -č (*želeč, rekoč, misleč, pogledujoč*) in deležje na -aje (*meketaje*); ter zastarela, a za stilni učinek še vedno uporabljana oblika na -ši s pomenom dejanja, ki se je dovršilo pred kakim drugim dejanjem (*začeni*, ponazarjalno boljši bi bil tu Levstikov zgled, ki je naveden v slovnici (Toporišič 2000: 404): *Cesar, to videvši, veli kočijažu, da naj konje ustavi*). Pravopis v tem delu pravila nima zglede za tretjo sodobno obliko deležja, tj. za deležje na -e, ga pa ima pri posebnostih (*Molče je odšel*), ki se jim bomo posvetili v naslednjem podpoglavju.

Polstavki s sodobno obliko deležja nastanejo tako, da v enem od dveh stavkov, ki sta v prirednem razmerju (izražata hkratnost dveh dejanj), osebno glagolsko obliko zamenjamo z neosebno, tj. z deležnikom; pogoj pri tem je, da imata oba stavka isti osebek (Korošec 2004/05). Torej: *Želeli so jim lahko noč in se /hkrati s tem/ poslovili* → *Želeč jim lahko noč, so se poslovili*. Zgolj tako razumljen polstavek bi bilo utemeljeno obravnavati v pravopisnem poglavju o vejici (pa sicer tudi v okviru slovnice skladske tipologije stavkov).

S tem, ko smo opredelili polstavek, pa smo šele prišli do ključnega mesta, ki je zaradi omahovanj pri pisanju vejice potreben jasnega pravopisnega določila, tj. do razmejitve med polstavki in prislovi.

1.5 Polstavki ali prislovi

SP 2001 določa:

1. Kadar je deležje golo, brez dopolnila, ob njem vejico pišemo, če ga razumemo kot polstavek, drugače pa ne: *Boječ se, se je deklica približala skupini na trati* ali *Boječ se se je deklica približala skupini na trati*.

2. Deležij po nastanku ne ločimo z vejico od drugega besedila, kadar so prislovi: *Opotekaje se je hodil po sobi. – Molče je odšel. – Skrivši jih je obiskovala. – Odšli so omahujoč*. Prim. prislov iz deležnika: *Boječe se je deklica približala skupini na trati*. (SP 2001: § 334, 335)

Tu se je s SP v teoriji mogoče strinjati: če avtor v *boječ se, opotekaje, molče* ipd. (še) vidi pretvorbo

1 Za opozorilo na zadnji zgled se zahvaljujem anonimnemu recenzentu.

povedka ter v celotni povedi hkratnost dveh dejanj, potem bi moral zapisati vejico (v tem primeru gre za deležja oz. v celoti za deležijske polstavke); če pa v *boječ se*, *opotekaje*, *molče* ipd. vidi način, vzročnost, pogojnost idr. lastnosti dejanja (v tem primeru enega samega), potem vejice ne sme zapisati (izvorna deležja so tako tu prislovi). Besede, ki z deležjem tvorijo besedno zvezo, so pri tem lahko v pomoč, vendar v njihovem številu ni merodajnosti. Tisti, ki uravnava normo, mora pri tem predvsem ugotoviti težnje in podati smernice na podlagi splošne rabe.

2 Deležijski polstavki in vejica v sodobni splošni rabi

Sodeč po britanski raziskavi, ljudem med čakanjem na avtobus, vlak ali letalo ni prav nič dolgčas.²

Ko se je hotel izogniti vejam, je *nehote* zavozil nekoliko bolj na levo.

Zahvaljujoč posebni formuli z žitnimi proteini šampon preprečuje lomljenje las in jih krepi.

Upošteva paket opreme in tehniko je odličen, le oblikovno je še vedno nezanimiv.

Stabilnost so preverili, *upoštevajoč* veljavne standarde.

Vse preradi se vdamo v usodo, *rekoč*: »To se ne da, to ne bo šlo.«

Vsi zgledi vsebujejo deležja in vsi so zapisani tako kot v izvorniku (le krepki tisk je naš). Izbrali smo povedi, ki vsebujejo v rabi najbolj pogosta deležja (prim. preglednico 1), hkrati pa smo želeli nakazati vso drugo pestrost. Že zgolj v šestih zgledih se vidi, da je deležje lahko bodisi jedro različno dolge besedne zveze ali pa je golo, da se lahko pojavi v začetnem, srednjem ali zadnjem delu povedi in da je v nekaterih primerih od ostalega dela povedi ločeno z vejico, v drugih pa ne.

V korpusu Gigafida ima oznako *R-d* (*prislov – deležje*) (Erjavec, Krek 2008; Erjavec idr., 2010; <<http://nl.ijs.si/jos/>>) skoraj 160.000 pojavnic, kar jo uvršča na spodnjo mejo zgornje tretjine najpogostejših korpusnih oznak. Preglednica 1 prikazuje najpogostejših 20 različnic z atributom *R* in vrednostjo *d*.

	Število pojavitev
1. <i>sodeč</i>	26.521
2. <i>nehote</i>	12.492
3. <i>zahvaljujoč</i>	6.140
4. <i>upošteva</i>	5.016
5. <i>upoštevajoč</i>	4.786
6. <i>rekoč</i> (odšteli smo zveze s <i>tako</i>)	4.415
7. <i>molče</i>	3.859
8. <i>nevede</i>	3.116
9. <i>začenši</i>	3.087
10. <i>hote</i>	2.868
11. <i>vedoč</i>	2.015
12. <i>misleč</i>	1.964
13. <i>sklicujoč se</i>	1.570

2 Vsi zgledi v tem poglavju so iz korpusa Gigafida (Logar Berginc idr. 2012; <www.gigafida.net>).

14.	<i>vštevši</i>	1.307
15.	<i>zavedajoč se</i>	1.275
16.	<i>oziraje se</i>	1.084
17.	<i>izhajajoč</i>	795
18.	<i>šepetaje</i>	759
19.	<i>sledeč</i>	693
20.	<i>meneč se</i>	599

Preglednica 1: Seznam najpogostejših različnic z oznako *prislov – deležje* v korpusu Gigafida.

Iz preglednice je razvidno, da po pogostosti izstopa *sodeč* in za njim še *nehote* ter da pogostost vseh drugih hitro upada, tako da pridemo že na 17. mestu pod obseg 1000 pojavitev. Nadaljnjih različnic je nato še 820, kar pomeni, da gre večinoma za zelo razpršene, v zadnjem delu seznama že skoraj individualne tvorbe.

Izhajajoč iz seznama najpogostejših dvajsetih, smo skušali v nadaljevanju v Gigafidi razbrati težje, ki se kažejo pri zapisu deležijskopolstavčne vejice.³ Deležja smo razdelili po obliki in ugotovili naslednje:

1. Deležje na *-ši*: Deležji *začenši* in *vštevši* večinoma začenjata polstavčni prilastek, ki je umeščen v drugi del povedi, medtem ko sta na začetku povedi redki, v obeh primerih pa ju avtorji zaznamujejo z vejico, npr.:

Vse discipline bodo zelo zanimive, začenši z moškim skokom ob palici.

2. Deležje na *-e*: Raba potrjuje pravopisno pravilo o izvorno deležijskih, po stavčni vlogi pa prislovnih *nehote*, *molče*, *nevede*, *hote*: avtorji jih s polstavčno vejico ne zaznamujejo več, npr.:

Počasi sta vstala in molče šla skozi velike s slikami in okvirji založene sobe.

3. Deležje na *-aje*:

a) *šepetaje*: To deležje ob sebi ne zahteva dopolnila, zato se večinoma rabi v prislovni vlogi in torej večinoma ni zaznamovano z vejico, npr.:

Dva prebledela japija se šepetaje pogovarjata pred zaprto borzo.

b) *upoštevaje*: Na začetku povedi je deležijska zveza z *upoštevaje* redkejša, avtorji jo raje uporabljajo kot pretvorbo drugega povedka, umestijo pa jo bodisi sredi prvega ali katerega drugega stavka bodisi za njim. Položaj vpliva na zapis vejice: če se poved začne z deležijsko zvezo, je vejica redka, če ima poved deležijsko zvezo šele v nadaljevanju, pa se vejica večinoma zapisuje, npr.:

Upoštevaje inflacijo znaša povprečna petletna rast BDP kar 7,2 odstotka.

Cene se, upoštevaje motorje, opremo in imidž, v primerjavi z naštetimi tekmeci sploh ne zdijo pretirano visoke.

3 Tu obravnavamo le vejico, seveda pa polstavčnost lahko zaznamujejo tudi pomišljaji, (sicer napačni) vezaji in oklepaji.

c) *oziraje se*: Polstavek z deležjem *oziraje se* se večinoma uporablja v zanikani obliki in le redko na začetku povedi. Vejica pred njim se večinoma piše, npr.:

*Ljudje se vojne navadijo. Živeti je treba, ne oziraje se na to, da padajo granate.*⁴

4. Deležje na -č: Z izjemo deležja *izhajajoč* so vsa deležja na -č iz preglednice 1 pogostejše pretvorba neprvega povedka, se pravi, da so umeščena bodisi sredi prvega ali katerega drugega stavka bodisi za njim. Največkrat imajo na svojem začetku prav deležje, nato sledi desno predmetno dopolnilo, npr.:

Žal pa so cene, upoštevajoč ponudbo na slovenskem trgu, razmeroma visoke.

Na splošno lahko ugotovimo, da je deležijski polstavek kot pretvorba neprvega povedka v več kot polovici primerov zaznamovan z vejico pri *upoštevajoč, rekoč, vedoč, misleč, sklicujoč se, zavedajoč se, sledeč in meneč se*. Če deležijski polstavek začenja poved in je dopolnilo deležja na njegovi desni strani, je opuščanje vejice pogostejše, npr.:

Upoštevajoč starostne skupine pa nam prometno varnost kvarijo predvsem tisti med 18. in 34. letom starosti.

Neprepoznavo polstavčnosti z desnim dopolnilom na začetku povedi potrjuje tudi že omenjeni *izhajajoč*, saj jo vejica na takem mestu zaznamuje le še v približno tretjini primerov; podobno je pri *sodeč*, ki je od vseh omenjenih najbolj nezaznamovano premakljiv glede na svoje dopolnilo, torej polstavek bodisi začenja bodisi ga zaključuje. Še korak dlje je šla raba pri *zahvaljujoč*: ko *zahvaljujoč* začenja poved, se vejica skoraj ne rabi več (o razmerju med *zahvaljujoč* in *zaradi* gl. Verovnik 2005: 203–104).

Povzamemo lahko, da zapis vejice ob najpogostejših deležijskih polstavkih v korpusu Gigafida kaže naslednje težnje:

- ▷ Pri zastarelem deležju na -ši, rabljenem zaradi stilnih razlogov, se vejica piše (taki so npr. še *rekši, prišedši, končavši*).
- ▷ Zapis vejice pri sodobnih oblikah deležja je odvisen od obveznosti predmetnega dopolnila in položaja v povedi:
  - Deležja na -e in -aje, ki ob sebi ne zahtevajo predmetnega dopolnila (in so posledično praviloma gola), v stavku opravljajo vlogo prislova in niso zaznamovana z vejico (ob zgornjih npr. še *miže, vise, sede; izmenjaje, igraje, obotavljuje*).
  - Preostala deležja na -aje in vsa deležja na -č, ki ob sebi zahtevajo predmetna dopolnila, so v več kot polovici primerov zaznamovana z vejico, če so pretvorba neprvega povedka in so torej umeščena bodisi sredi prvega oz. nekega drugega nadaljnega stavka bodisi za njim. Predvidevamo, da bolj kot prepoznavna polstavčnosti na zapis vejice na tem mestu vpliva zaznava prekinjenega besednega reda (laični »vrinjeni stavek«) ali dodanosti (dostavek). Po drugi strani avtorji vejice večinoma *ne* postavljajo, če polstavek z deležjem na -aje ali

4 Podoben mu je (*ne*) *glede (na to)*, ki je v Gigafidi sicer označen kot splošni prislov, je pa po izvoru deležje: v dobri tretjini primerov se pojavlja na začetku povedi, takrat, ko je zapisan v njenem nadaljevanju, pa se vejica pred njim (oz. zvezo z njim) večinoma piše, vendar le, če je zanikan (*ne glede na to*). Če zveza ni zanikana (*glede na to*), je večinoma brez vejice pred seboj.

-č poved začčenja. To pomeni, da deležje in njegova potencialna pretvorba v odvisnik (npr. *izhajajoč iz* → *če izhajamo iz*) na takem mestu nista dovoljšnja signala za prepoznavo polstavčnosti – ali pa se ta prepoznava morda celo zgodi, a se vejica avtorju kljub temu ne zapiše, ker je trenutno pravopisno pravilo o polstavčni vejici preveč nejasno.

Sklep

V prispevku smo razčlenili napačne dele trenutno veljavnega pravopisnega pravila o pisanju polstavčne vejice, ki izhajajo iz prevelike naslonjenosti na zastarelo slovnično normo. V novem pravilu o pisanju vejice pri polstavku bo tako treba opustiti dele, ki sodijo v druga vejična poglavja – zlasti to velja za stavčni prilastek, ki ga bo treba vnesti tudi v nov slovnični opis slovenščine – obravnavo polstavčne vejice pa omejiti le na polstavke z deležijskim jedrom. Na zgledih iz sodobne splošne rabe (sicer obširneje, kot smo to napravili v prispevku) je že zdaj mogoče prepoznati težnje in mesta, ki jih bo treba obravnavati še posebej, predvsem pa bo treba v pravilo dodati sodobne in tipične zglede – tiste individualne ter stilno posebne pa opustiti. Na ta način bo postala razpoznava polstavka lažja, polstavčna vejična mesta pa bolj očitna ter »okleščena« osebnega razumevanja in občutenja polstavčnosti.

Literatura in viri

- ERJAVEC, Tomaž, idr., 2010: Oblikoskladenjske specifikacije JOS. <<http://nl.ijs.si/jos/msd/html-sl/index.html>>
- ERJAVEC, Tomaž, KREK, Simon, 2008: Oblikoskladenjske specifikacije in označeni korpusi JOS. Tomaž Erjavec in Jerneja Žganec Gros (ur.): *Zbornik šeste konference Jezikovne tehnologije*. Ljubljana: Institut Jožef Stefan. 49–53.
- Gigafida = <www.gigafida.net>
- KOROŠEC, Tomo, 1998: *Stilistika slovenskega poročevalstva*. Ljubljana: Kmečki glas.
- , 2002: Sovretovi nepravilni relativniki. Marko Jesenšek (ur.): *Nacionalno, regionalno, provincialno*. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije. 42–51.
- , 2003: K pravilom za skladiščenje vejice v Slovenskem pravopisu 2001. *Slavistična revija* 51/2. 247–266.
- , 2004/05: *Skladnja slovenskega knjižnega jezika: Zapiski s predavanj*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede. (Tipkopis.)
- LENGAR VEROVNIK, Tina, 2012: *Jezikovne trajnice*. Ljubljana: GV Založba.
- , 2013: Pravopisna obravnava pristavnosti. Nataša Jakop in Helena Dobrovoljc (ur.): *Pravopisna stikanja: Razprave o pravopisnih vprašanjih*. Ljubljana: Založba ZRC. 163–167.
- LOGAR BERGINC, Nataša, 2009: *Jezikovna kultura za pravnike*. Ljubljana: Planet GV.
- LOGAR BERGINC, Nataša, GRČAR, Miha, BRAKUS, Marko, ERJAVEC, Tomaž, ARHAR HOLDT, Špela, KREK, Simon, 2012: *Korpusi slovenskega jezika Gigafida, KRES, ccGigafida in ccKRES: gradnja, vsebina, uporaba*. Ljubljana: Trojina, zavod za uporabno slovenistiko, Fakulteta za družbene vede.
- Projekt JOS: Oblikoslovno označevanje slovenskega jezika = <nl.ijs.si/jos/>
- SP 2001 = *Slovenski pravopis*, 2001. Jože Toporišič idr. Ljubljana: SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU (izd.) – Založba ZRC (zal.).
- TOPORIŠIČ, Jože, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- , 2000: *Slovenska slovnica*. Maribor: Založba Obzorja.
- VEROVNIK, Tina, 2005: *Jezikovni obronki*. Ljubljana: GV Založba.